

BESCHERMVROUWE
VAN DE
VERSCHOPPELINGEN

II

Delphine Lecompte bij De Bezige Bij

Blinde gedichten (2012)

Schachten en amuletten (2013)

De baldadige walvis (2014)

Dichter, bokser, koningsdochter (2015)

Western (2017)

The Best of Delphine Lecompte (2018)

Vrolijke verwoesting (2019)

Beschermvrouw van de verschoppelingen (2021)

DELPHINE
LECOMPTE

Beschermvrouwe
van de
verschoppelingen

II

2021
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

INHOUD

PROLOGEN 7

DEEL 1 21
DEVOTIE

DEEL 2 75
BOETE

INTERMEZZO 113

DEEL 3 133
WAANZIN

DEEL 4 203
SOELAAS

DEEL 5 243
mijn allesbehalve aalbare
meningen

EPILOGEN 279

PROLOGEN

DE BLOTE BORSTEN VAN TANTE ANNE

Tante Anne was de mooiste zus van mijn moeder, de oudste.

Ze was altijd gebruind, ze had een dikke zwiepende paardenstraat, en in tegenstelling tot haar zussen en broer had ze een klein kinderlijk schattig wipneusje.

Maar het indrukwekkendst waren haar borsten, haar blote borsten.

In de paas- en zomervakanties kwam ze met haar kroost logeren bij mijn grootouders (haar ouders) in De Panne.

Dan namen haar vier baldadige pesterige wilde wetteloze kinderen en haar drukke verwijfde man met de sopraanstem en de felliniaanse exuberantie (een filosofieprofessor) het huis over, en elke dag gingen ze naar het strand om zandkastelen te bouwen en de zoons probeerden elkaar te vermoorden in bunkers en zandputten.

Tante Anne bouwde geen zandkastelen, zij zonnebaadde topless en las Amerikaanse bestsellers. Maar geen voor hand liggende bestsellers, nee. Sluwe geestige meesterlijke romans van Irving, Pynchon, en Updike. Dikke turven.

Mijn moeder zonnebaadde nooit topless.

Nochtans paradeerde ze zonder gêne naakt door het huis van mijn grootouders, en ook in andere huizen etaleerde ze graag haar gigantische borsten.

Tante Anne had ongeveer even grote borsten als mijn moeder, maar haar borsten waren veel mooier: bol en stevig, en de tepeltjes waren precies minuscule pasgeboren nieuwsgierig opgerichte woelratsnoetjes.

De huid van tante Anne werd donkerbruin door de zon, terwijl mijn moeder en ik bleek bleven.

En tante Anne smeerde zich in met olie, niet met ordinaire verstandige medicinale crème, maar olie met een heel lage beschermingsfactor.

De olie deed haar huid glanzen en legde een film op haar goddelijke lichaam, sexy en vettig, als een popartpin-up of een Babylonische prinses.

Tante Anne had een hele reeks minnaars, en ze hadden allemaal avontuurlijke beroepen en nationaliteiten: de Canadese koorddanser, de Montenegrijnse messenslijper, de Wit-Russische poolreiziger, de Joegoslavische leeuwentemmer, de Moldavische bobsleekampioen, de Zuid-Koreaanse goktempelmogol, de Nieuw-Zeelandse kooivechter, de Bretoense paardendief, de Cambodjaanse pornoregisseur, de Portugese struisvogelkweker, de Mexicaanse treinrover, de Libanese onderwaterlasser, de Tsjechische bergbeklimmer, de Japanse kogelvisfileerder, de Finse duikbootspecialist, de Georgische zeppelinbouwer, en de Picardische touwslager.

Allemaal ordinaire gangsters en gewiekste gigolo's, volgens mijn moeder, die zich moest behelpen met een doffe sombere morsende mompelende hypochondrische Proustvertaler.

Wanneer tante Anne op vakantie was in De Panne liep ze om de haverklap naar de telefooncel van het Sloepenplein om haar minnaars te paaïen en in het gareel te houden.

Soms gebruikte ze de vaste telefoon van de uitbater van hotel Le Chien Vert, en dan mocht ik mee en mocht ik in de lobby limonade drinken en paprikachips eten en bevriend raken met blasfemische horlogemakers en necrofiele tegelleggers.

Tante Anne en mijn moeder haatten elkaar.

Mijn moeder had als veertienjarige de eerste verloofde van tante Anne verleid in een bootje, en daardoor was de relatie tussen mijn moeder en tante Anne bitsig en explosief en rancuneus geworden.

Ze tierden vaak tegen elkaar en soms gingen ze op de vuist, op straat of in de tuin van mijn grootouders.

Achteraf was er steeds een grote theatrale bombastische operetteachtige krijsende verzoening in een mosselrestau-

rant met de ganze familie erbij als ooggetuigen.

Ik haatte die toxische mosselvestijnen.

Ik associeer mosselen nog steeds met venijnige vergiftigde ultragewelddadige zusterbanden.

Tante Anne was exotisch en verstrooid, en wanneer ze zich verveelde kocht ze zomaar dure geschenken voor mij en haar zoons: opblaasbare orka's, poppenkastwolven, surfboards, pluchen kangoeroes, videospelletjes, verrukkelijke windvanen, monsterlijke vliegers, parkieten, smurfen, boeken over Kandinsky, terraria, bokshandschoenen, griezelige victoriaanse poppen die zelfstandig pianospeelden, kandelaars, bordspelen, zeeroverkostuums...

Carlos, de man van tante Anne, was de grote baas van de faculteit filosofie van de Universiteit van Leuven, en hij had een boek over Kierkegaard geschreven dat populair was in Peking, en tante Anne zelf gaf kunstgeschiedenis aan puberende jongens die allemaal hartstochtelijk verliefd op haar waren en ze kreeg ook geld van haar minnaars (vooral van de Japanse kogelvisfileerder en van de Moldavische bobsleekampioen), en dus zat het gezin er warmpjes bij.

Mijn moeder zei dat ze niet jaloers was op het fortuin van haar oudste zus, maar ze zei het zo vaak dat ik begon te twijfelen.

De twee jongste zoons van Anne en Carlos waren gehandicapt. Thomas was simpel geboren en Simon was mismaakt en spastisch geworden na een verkeersongeluk.

Simon was vóór het verkeersongeluk mijn grote kwelduivel geweest die me elke vakantie vastbond in de duinen en die me verplichtte om door distels te rollen en om sprinkhanen te eten en die me 's nachts in de gedeelde stapelbedkamer molesteerde.

Ik weet nog hoe opgelucht ik was toen ik hoorde dat Simon na een zwaar verkeersongeluk in een coma lag, en ik hoopte dat hij het niet zou halen.

Maar na zijn revalidatie werden we kameraden.

Simon was nog steeds stout en anarchistisch na het verkeersongeluk, maar door zijn aangetaste motoriek en het buisje in zijn hersenen was hij trager en minder gevaarlijk geworden. We waren nu min of meer gelijken.

Hij bleef me wel molesteren tijdens de vakanties 's nachts.

Terug naar tante Anne: ze behaalde na haar vijftigste een diploma egyptologie en ze dompelde zich onder in de briljante megalomane visioenen van farao Achnaton met wie ze zich vereenzelvigde.

Nefertiti vond ze een holle saaie banale middelmatige diva.

Tante Anne leerde hiërogliefen ontcijferen en deed een paar keer mee aan archeologische opgravingen ergens in het zuidoosten van Caïro, en in Luxor.

Ze leerde Hebreeuws en Arabisch, en ze bleef nieuwe almaar jongere almaar roekeloze schelmen aan haar degen rijgen.

Ze was gulzig en wellustig, maar niemand zou in de weg staan van haar intellectuele missie: haar wil om bij te leren, om haar kennis te verrijken primeerde boven de basale vleeselijke lusten.

Mijn moeder daarentegen liet zich meeslepen door de bevliegingen van haar in snel tempo op elkaar volgende lieven: jazz, Sebald, Mahler, Ruiten Boer, paardendressuur, aquareleren, Kurosawa...

Ze wilde behagen en een man bezitten, en verwennen vond ze belangrijker dan het blijven ontwikkelen van haar schamel geworden intellect.

Tante Anne was mijn schaamteloos sensuele maar ook compromisloos ijverige gecultiveerde rolmodel, en van mijn vijftiende tot en met mijn tweeëntwintigste correspondeerden we.

Het waren lange brieven waar ik reikhalzend naar uitkeek, de brieven van tante Anne, en ze voegde altijd kunstkaarten

toe aan de brieven: de verwrongen zelfportretten van Francis Bacon, de dode roggen van Soutine, de losbandige circusartiesten van Toulouse-Lautrec, de troostrijke Bijbelse paardjes van Chagall, en de afstotelijke brede imbeciele vrouwen van De Kooning.

Na mijn tweeëntwintigste verwaterde het contact met tante Anne.

Ik wilde geen zelfmoord meer plegen en geen brieven meer schrijven. Het leven begon.

Met Simon heb ik wel nog contact. Hij sms't me dagelijks.

'Weet je nog die keer toen je in de lavabo piste en de lavabo van de muur scheurde en opa razend werd? En die keer toen je me in de Provence in mijn blootje om brood en honing naar het dorp stuurde? En jij die altijd maar op de dakpannen van de bulderende meubelmagnaat plaste, weet je dat nog? En dat we met z'n tweeën Driekoningenliedjes zongen in augustus om geld bij elkaar te krijgen voor een muilezel?'

Maar ik hou niet van nostalgie.

TANDEN

Iedereen worstelt met zijn tanden.

Of ik ben toch alleszins opgevoed door mensen die geobseedeerd waren door hun gebit.

Mijn grootmoeder had een vals gebit (een tandprothese) dat ze liet rondslingeren als een attribuut in een spookhuis of in een stomme film. Slapstick.

Mijn nichtje Alexandra en ik, we speelden soms poppenkast met de tandprothese van mijn grootmoeder. De tandprothese was uiteraard de boeman, de wolf, de duivel.

Mijn forse charismatische driftige vraatzuchtige saterachtige grootvader had een prachtig gebit: grote witte tanden waarmee hij zonder gêne biefstukken en wulpsse garnalenpelsters verslond.

Ik zag hem nooit zijn tanden poetsen, maar hij deed altijd erg geheimzinnig en angstvallig over zijn badkamerrituelen.

Wanneer hij de badkamer betrad moest iedereen het huis verlaten.

Eerst had ik melktanden. Dat was zalig. Vanaf ze ook maar een beetje losstonden bond ik een koord aan de bewuste tand en het andere eind van het koord bond ik aan de tak van een boom. Of aan een deurklink.

Toen de plataan in de tuin van De Panne eens vol melktanden hing en mijn moeder op bezoek kwam zei ze spottend en alwetend: 'Strange fruit...'

Ik wist niet wat ze bedoelde en rukte kwaad alle tanden van de takken.

Mijn beste vriend Benedict bewaarde zijn uitgevallen melktanden in de plastieke schatkist van zijn wijze berustende prehistorische vreemd sierlijke gemarmerde waterschildpad.

Maar ik ben nooit een bewaarder of een verzamelaar geweest.

Ik probeerde mijn melktanden te verkopen aan de racistische fietsenmaker en aan de visboer van het Sloepenplein (die volgens mijn moeder als twee druppels water op Clint Eastwood leek), maar ze waren niet geïnteresseerd.

Ze waren even verbijsterd toen ik de tanden in mijn handpalm tevoorschijn toverde, en lachten mij daarna hartelijk uit.

Net voor mijn plechtige communie (Heilig vormsel) verloor ik mijn laatste melktand.

Zonder ceremonie haalde ik hem uit mijn mond en wierp hem in de tuin van de jonge strenge lesbische buurvrouw die boeken schreef over gifplanten en kalkoenen.

Dit was in Gent, ik woonde ondertussen bij mijn moeder en mijn sombere mompelende stiefvader.

Enkele minuten later kreeg ik een openbaring: ik was op de wereld gezet om hoer te worden!

Maar toen ik de volgende dag door Het Glazen Straatje liep joegen de kwade cassante bittere scherpe scheve verlepte hoeren me weg.

Echte definitieve tanden krijgen was een grote straf. Een kwelling.

Mijn tanden voelden aan als vreemde voorwerpen. Ze namen te veel plaats in en ik was bang dat ze 's nachts tijdens mijn slaap in mijn longen zouden terechtkomen.

Dus probeerde ik wakker te blijven, maar hoezeer ik me ook voornam wakker te blijven altijd viel ik op een bepaald moment toch in slaap.

Ik snoepte graag en kreeg pijn aan mijn tanden: gaatjes, ook wel cariës genaamd.

Ik moest met mijn moeder naar het beruchte sadistische tandartsenkoppel van de Citadellaan.

De vrouwelijke arts was gemener dan de mannelijke arts:

de vrouw genoot zichtbaar van mijn angst.

Ik was hardleers en bleef snoepen, en dus werd het tandartsbezoek een wekelijks ritueel. Een steeds terugkerende nachtmerrie.

De verdoving vond ik het ergst, omdat het een voorproeftje was van de dood. Al zal ik dat als kind (puber ondertussen) niet zo geformuleerd hebben.

Van de boor leerde ik houden, vooral van het geluid: vriendelijke insecten op een half opgegeten confituurtaartje.

Maar het tandartsenkoppel bleef ik wreed en degoutant en onbegrijpelijk vinden.

Wie kiest nu voor zo'n beroep? Dan kan je beter meteen kinderen en andere sukkelaars ontvoeren, gegijzeld houden, en folteren. Zonder hypocriete dekmantel van fatsoen en medische handelingen.

Er hingen foto's van hun perfecte kinderen in de behandelkamer: twee meisjes met blonde vlechten. Dikke gezonde glanzende agressieve beestachtige vlechten.

Hun mond was gesloten. En toch wist ik zeker dat ze een smetteloos ongeëvenaard oogverblindend oersterk gebit hadden.

Ze waren reeds twintigers toen ik kind was. De oudste zou sterven door een blikseminslag in Cambodja of China. De jongste zou potten breken (of hoge ogen gooien) in het onderzoek naar epilepsie bij varkens. En dus ook bij mensen.

Uiteindelijk besloot ik om toch een beetje minder te snoepen, maar mijn tanden bleven een zware last om te dragen.

Ik moest mijn uiterste best doen om geen hamer te nemen en ze uit mijn mond te kloppen.

Maar dan zou mijn moeder me naar een gesticht zenden, zoals haar ouders gedaan hadden met de zus van mijn grootmoeder: Jacqueline, ook wel Tante Tikkie genaamd (naar 'van lotje getikt zijn', een bijnaam die mijn moeder had verzonnen).

Mijn moeder was wreed, veel wreder dan de vrouwelijke tandarts. Maar ze was ook geestig en genereus, en dus bedekte iedereen haar wreedheden met de mantel der liefde.

Iedereen behalve mijn nichtje Alexandra, die mijn moeder vaak schopte en beet en die mijn moeder eens ‘ezelin’ noemde tijdens een strandwandeling waarna ze werd achtergelaten en verdwaalde, en de politie moest naar haar op zoek gaan en ze vonden haar pas om elf uur ’s avonds, verkleumd in een bushokje in Koksijde.

Toen ik achttien was begon ik stomweg te skeeleren (een rage toen) en ik viel vrijwel meteen op mijn twee voorste tanden.

Ze werden ontzenuwd en ze kregen een grauwe rotte on-aantrekkelijke kleur. De tanden van een landloper.

Wat kon het me schelen? Ik was toch al lelijk, met of zonder landloper tanden.

En toch liet ik die twee voorste tanden uiteindelijk trekken en ik kocht enorm dure implantaten.

Ik was veertig en een gevierd dichter (ha ha), het kon ervan af.

Ik haat mijn tanden nog steeds.

Ik kijk nog elke dag vol verlangen en met snel kloppend hart naar de hamer van de oude kruisboogschutter.

Maar dan denk ik aan Chet Baker. Mijn vader vertelde me lang geleden een verhaal over die arme gekwelde drugs-verslaafde Chet Baker die zijn schulden niet kon betalen en een gangster brak zijn gebit zodat hij geen trompet meer zou kunnen spelen.

De gedachte aan Chet Baker houdt me tegen.

SLEUTELS

Mijn grootmoeder had twee soorten sleutels: de sleutels van haar sleutelbos waar ze 's avonds dwangmatig alle kamers mee afsloot en de sleutels van kasten, deuren, en huizen die niet meer bestonden.

Die laatste soort sleutels zaten in een hoge zwarte doos met een triomfantelijke pauw geschilderd op de voorkant.

Ik hield van beide soorten sleutels, maar ik hield niet van mijn grootmoeder wanneer ze zich gedroeg als schichtige neurotische ernstige zwaar bedroefde cipier.

Sleutels waren vroeger veel mooier dan nu: kloek, glanzend, krullerig, frivol, plakkerig, pervers, omineus, dubbelzinnig.

Elk interessant sprookje bevatte een sleutel, en er waren honderden gezegden en spreuken waarin sleutels voorkwamen.

En ook in rondedansen en poortspelen, en rijmpjes en kinderliedjes zwaaide de sleutel de plak.

‘Witte zwanen, zwarte zwanen/ Wie gaat er mee naar Engeland varen?/ Engeland is gesloten, de sleutel is gebroken...’

De art-nouveauleerkerst van mijn grootouders had een prachtige sleutel die ik eens twee dagen rond mijn nek heb gedragen, tot mijn grootvader tijdens een copieuze broodmaaltijd met Turks brood en Franse schimmelkazen de sleutel in het oog kreeg, bijna stikte, zichzelf de heimlichmanoeuvre toediende met zijn lompe eikenhouten troon aan het hoofd van de tafel, mij een pandoering gaf en me naar mijn slaapkamer stuurde zonder sleutel en zonder Turks brood.

De enige lelijke sleutel in het huis van mijn grootouders in De Panne was de sleutel van de strandcabine.

Maar dat gaf niet, integendeel: die lelijke ordinaire sleutel

paste bij de kale primitieve hut waar ik eigenlijk niet graag vertoefde. De strandcabine associeerde ik met de zomer, en de zomer was van de toeristen.

En van de woeste verwilderde baldadige wetteloze neefjes uit Leuven die me treiterden en op me pisten en knepen in mijn billen en die knipten in de oren van mijn liefelijke heilige kwijlende clowneske boxerhond Fredo.

Op een dag vond ik op straat een sleutel van een hotelkamer. Ik was enorm opgewonden door de vondst.

Ik toonde de sleutel aan mijn nichtje Alexandra en ik zei dat er een moord gebeurd was in de hotelkamer, en dat wij op zoek moesten gaan naar de moordenaar.

Mijn plan om de moordenaar op te sporen was eenvoudig: we zouden aanbellen bij elk huis in De Panne, de sleutel tonen, en de moordenaar zou zichzelf verraden door ontzet achteruit te deinzen of flauw te vallen.

Mijn nichtje lachte en zei: 'Moordenaars vallen niet flauw.'

Ze had gelijk. We belden overal aan maar alle mensen reageerden gelijkaardig: kalm, vriendelijk, geamuseerd, betuttelend, plagerig, stoïcijns. Ook de moordenaar.

Zo geraakten we nergens.

Ik liet de moordzaak los en borg de sleutel op in mijn doos met tropische vissen op het deksel en met als voornaamste inhoud de kaarten en brieven van mijn verre exotische moeder, maar ook met kroonkurken en condooms die ik had gevonden in een bunker en waarvan ik dacht dat het de kroonkurken en de condooms van een verzetsheld waren.

Twee dagen later was de sleutel verdwenen, maar toen ik 's avonds mijn grootvader welterusten ging zeggen in zijn schrijfkamer zag ik de sleutel liggen naast een Balinese afgod met slagstanden en demonische vleugels en platte voeten zoals die van de veelgeplaagde ezeldrijver.

Mijn grootvader was de moordenaar!

Echt verwonderd was ik niet. Ik wist hoe driftig en gepassi-

oneerd hij was, en hoe stevig hij dronk.

En ik wist dat hij veel minnaressen had, en de meesten waren getrouwd.

Bovendien verzette hij zich tegen de crue kapitalistische bebouwing van de duinen, wat hem rijke machtige huiveringwekkende vijanden had opgeleverd.

Met andere woorden: mijn grootvader had een moord gepleegd in een hotelkamer, maar het was hoogstwaarschijnlijk zelfverdediging geweest.

Mijn grootmoeder ondertussen bleef iedereen maar opsluiten, insluiten, en buitensluiten met haar steeds weelderigere dreigendere roestigere sleutelbos.

Ze deed het nu ook overdag.

Het was ziekelijk, beweerde mijn moeder aan de telefoon. En als het nog verder escaleerde dan zou mijn grootmoeder net als haar zus in een gesticht terechtkomen. Vreselijk!

Ik wilde dit koste wat kost verhinderen, en dus vond ik er niets beters op dan het huis in De Panne in brand te steken.

Maar ik had toen nog niet veel ervaring als pyromaan, en ik ging grandioos de mist in met mijn miezerige kranten en deerniswekkende luciferstokjes.

En nu? Sleutels?

Ik mis sleutels.

Sleutels zijn nu vaak zielloze kaarten of badges. En als er nog sleutels worden gemaakt dan zijn het platte liefdeloze uniforme grijze nuttige gebruiksvoorwerpen.

Gelukkig zijn er nog de spreuken en de kinderliedjes.

‘Witte zwanen, zwarte zwanen/ Wie gaat er mee naar Engeland varen?/ Engeland is gesloten, de sleutel is gebroken...’